

Jaarstukken 2022

Versie: Vastgesteld door Raad

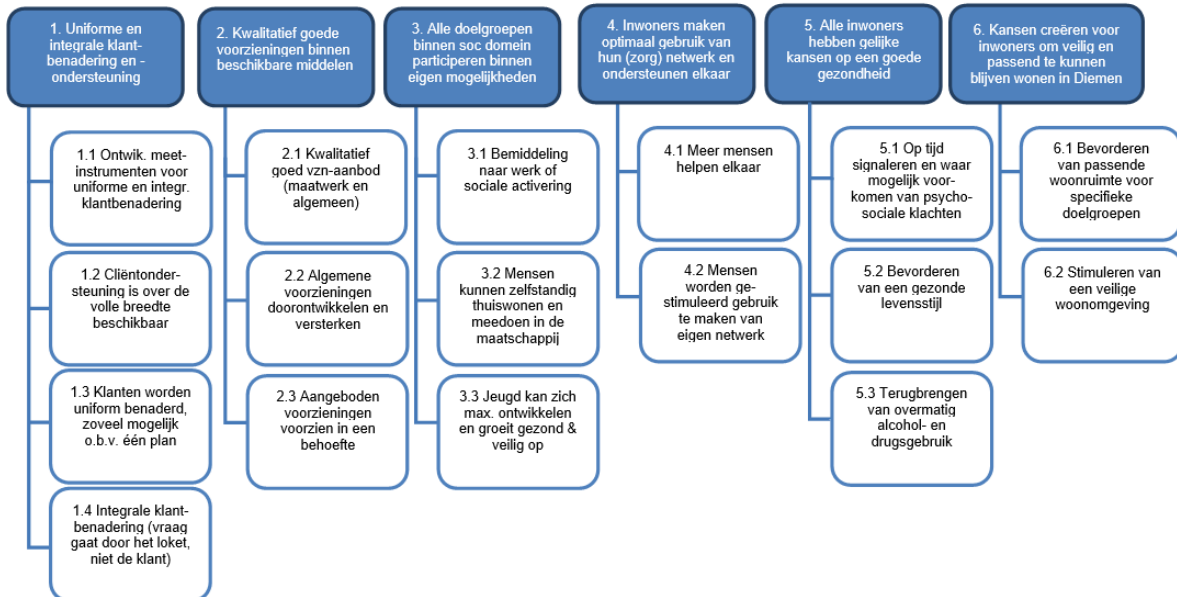
29 juni 2023

Sociaal

Portefeuillehouder: M. Everhardt en M. Sikkes-Van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen preventief en ambulante jeugdhulp

De afgelopen jaren heeft gemeente Diemen succesvol gebouwd aan een sluitend aanbod van preventieve en ambulante jeugdhulpvoorzieningen. In 2020-2021 is een evaluatie uitgevoerd van het preventief jeugdbeleid. In 2021 en 2022 is uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport. Er is een hernieuwde prioritering aangebracht in het aanbod, een aantal trainingen is overgeheveld van inkoop naar de Ouder- en Kindcoaches en er is gewerkt aan het beter sturen op kwaliteit en resultaat.

In 2022 heeft gemeente Diemen extra middelen ontvangen van het Rijk om kinderen en jongeren in de coronapandemie te ondersteunen. Met deze middelen hebben we extra preventief aanbod ingekocht om kinderen en jongeren te ondersteunen en in te spelen op de thema's eenzaamheid, psychosociale ondersteuning en mentale weerbaarheid.

Vooralsnog is het huidige preventief en ambulante aanbod toereikend. Het is onduidelijk hoe de hulpvraag van kinderen en jongeren zich de komende jaren verder zal ontwikkelen. Mocht de zorgvraag toenemen en de huidige middelen hierdoor ontoereikend zijn dan zullen we hierover tijdig communiceren.

Wetswijziging Woonplaatsbeginsel

Sinds 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet gewijzigd. De gemeente waar de jeugdige zelf woont is financieel verantwoordelijk. Aaneengesloten zorg met verblijf vormt daarbij een belangrijke uitzondering. Voor zorg met verblijf wordt de gemeente waar de jeugdige oorspronkelijk woonde verantwoordelijk. Door deze wetswijziging is de financiële verantwoordelijkheid voor een groot aantal jeugdzorgtrajecten veranderd.

Meer cliënten zijn in 2022 door deze wetswijziging onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Diemen gevallen. Dit heeft geleid tot een financieel nadeel, want het betreft hier veelal de duurste hulptrajecten die zijn overgekomen. De extra kosten van circa € 300.000 die dit met zich mee heeft gebracht, zijn structureel toegevoegd via de Programmabegroting 2023.

Ontwikkelingen en kosten specialistische jeugdhulp

Het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO (voor de hoogspecialistische jeugdhulp) is sinds 1-1-2022 operationeel. De overgang is soepel verlopen en heeft geen noemenswaardige problemen gegeven voor de jeugdigen/ gezinnen. Conform de afspraken in het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO is periodiek met de kernpartners de ontwikkelingen en uitnutting gevolgd. Dat is een intensief proces gebleken. Kernpartners zijn in beperkte mate in staat geweest de benodigde inzichten te geven. Het jaar is afgesloten met hernieuwde afspraken en werkprocessen om dit in 2023 beter te laten verlopen. De kwartiermaker (strategisch) contractmanagement voor DUO geeft sinds 2022 invulling aan de te voeren gesprekken met aanbieders, het monitoren en onderhandelen.

Een onverwachts financieel effect is dat we in 2022 te maken hebben met een kostenoverschrijding op jeugd van naar verwachting € 950.000,-. Dit komt door vertragingen in het berichtenverkeer bij de administratie van de (grootste) jeugdhulpaanbieder. Deze overschrijding valt buiten de hoogspecialistische (Lumpsum) bekostiging. Uit de eerste analyse blijkt:

- Dat deze kosten voortkomen uit segment B / enkelvoudige jeugdhulp. - Over de gehele linie het berichtverkeer hierbij achterstallig was - Binnen dit segment was meer speelruimte voor aanbieders om te stapelen (meerdere 'goedkopere' zorgvormen)
- Een verhoogd aantal jeugdinstromers, te weten 50 unieke cliënten

Beheersmaatregelen

De aandacht in 2022 is voornamelijk uitgegaan naar (contract)management rondom het nieuwe stelstel hoogspecialistische jeugdhulp.

Bij de themabijeenkomst Sociaal in september 2022 en ook in de Commissie Sociaal is diverse keren gesproken over de inhoudelijke en financiële complexiteit. In de paragraaf 'Risico's en weerstandsvermogen' is een uitgebreide toelichting opgenomen op de bestaande risico's en worden de bijbehorende beheersmaatregelen benoemd.

Contractmanager jeugd

Om meer grip en inzicht te krijgen op de uitvoering van de contracten, de kwaliteit van de geleverde producten, financiële uitnutting en trends (voortkomend uit gecontracteerde ondersteuning) is een Contractmanager jeugd sinds oktober 2020 aangesteld voor DUO-gemeenten.

In 2022 zijn deze taken uitgevoerd en heeft tegelijkertijd een oriëntatie plaatsgevonden op een sterkere invulling van (strategisch) contractmanagement en contractbeheer. Voor zowel Jeugd als Wmo is sterker contractmanagement vereist om meer overzicht en grip te hebben op de veelheid aan contracten. Per 2023 wordt hier invulling aan gegeven.

Ouder-Kind coaches in dienst van gemeente

Per oktober 2021 zijn de ouder- en kindcoaches in dienst bij de gemeente Diemen. Het gaat om 2,89 fte. Door de ouder- en kindcoaches onder te brengen bij de gemeentelijke organisatie waarborgen we de continuïteit in de zorg en kunnen we meer sturen op integraal (samen)werken. Eén van de ouder- en kindcoaches blijft werkzaam voor de gemeente Diemen via een detacheringsconstructie.

Het omzetten van detacheringsconstructies naar formatieplekken is kostenneutraal gebeurd. In 2023 wordt uitvoering gegeven aan de in 2022 gemaakte afspraken over cofinanciering van de ouder- en kindcoaches door de basisscholen in Diemen.

Huurkosten Brede Hoed

Het gebouw Brede Hoed huurt de gemeente Diemen van woningcorporatie Rochdale. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen momenteel € 130.000. Omdat wij het budget van circa € 115.000 in de begroting een aantal jaren niet hebben geïndexeerd, hebben wij momenteel een tekort van € 15.000. Wij stellen voor de begroting met dit bedrag te verhogen.

Programma Grip op Sociaal Domein

De betaalbaarheid van de voorzieningen in het sociaal domein in Diemen staat onder druk. Daarom moeten we zo snel mogelijk meer grip krijgen op de uitgaven zodat we keuzes kunnen maken en naast het inhoudelijke aanbod meer kunnen kijken naar kosten-baten. We doen dit om de benodigde zorg voor inwoners betaalbaar en beschikbaar te houden.

De opdracht van dit programma is om inzicht te krijgen in hoe de processen rondom uitgaven in het sociaal domein in de gemeente Diemen verlopen en de voorspelbaarheid van deze uitgaven te vergroten. We zoeken naar methoden, structuren en producten die het bestuur en de raad in staat stellen om financieel en inhoudelijk te kunnen sturen en die

tevens duidelijkheid biedt voor beleid en de uitvoeringspraktijk. Hoewel wenselijk, zorgt dit programma niet onmiddellijk voor een kostenbesparing.

Het programma Grip op Sociaal Domein is gestart in september 2021. Eerst is er een programmaplan opgesteld en vanaf maart 2022 is gestart met de uitvoeringsfase van het programma. Het programma heeft een looptijd tot 1 maart 2023.

In het programma Grip op Sociaal Domein zijn we aan de slag gegaan aan de hand van vier programmalijnen:

1. Strategisch sturen op maatschappelijke opgaven
2. Grip door data
3. Kostenbewust handelen vergroten
4. Leren en ontdekken

Het programma richt zich op het hele sociaal domein. Per programmalijn is gekozen voor een pilot op een bepaald onderdeel van het sociaal domein, bijvoorbeeld Wmo of Jeugdhulp. Zo zijn er scenario's ontwikkeld over de Wmo-zorgvraag in 2030, een werkwijze opgesteld over hoe we omgaan met data en managementinformatie (datastrategie) voor het sociaal domein, een profiel jeugdhulpgebruik inclusief kosten opgesteld. Daarnaast zijn er acties ondernomen om de datakwaliteit te verhogen en vinden er casuïstiekbesprekingen tussen beleid en uitvoering plaats met kostenbewust handelen als onderdeel.

Uitvoering Nota Sociaal domein

In het tweede deel van 2022 is een tussenevaluatie voor de nota sociaal domein uitgevoerd. De uitkomsten van deze tussenevaluatie worden gedeeld met de gemeenteraad tezamen met een plan van aanpak hoe aanbevelingen worden vertaald. De in de nota gestelde uitvoeringsplannen die bij het vervolg van de nota aandacht verdienen zijn: de integrale toegang en werken aan vitale netwerken.

Subsidies Sociaal Domein

Stichting Welzijn Diemen

Stichting Welzijn Diemen voert sinds 2018 diverse werkzaamheden en projecten uit, waaronder een voorschools aanbod voor de doelgroep 0-5 jaar, het kinderwerk voor de doelgroep 4-12 jaar, het jongerenwerk voor de doelgroep 12+, Welzijn op Recept, community building, de inzet van buurtsportcoaches voor diverse doelgroepen, Diemen voor Elkaar, informatieve huisbezoeken 75+, ouderenwerk en diverse activiteiten in de locaties van Welzijn Diemen. Tevens heeft Welzijn Diemen zich in 2022 extra ingezet voor onder andere de doelgroep jongeren naar aanleiding van de coronapandemie.

Via de kadernota 2022 en de begroting 2022 is de begroting voor Welzijn Diemen structureel verhoogd met € 70.000 bovenop de indexering. Dit was nodig om onder andere een uitbreiding van de inzet van de Buurtsportcoaches en de Community building op te vangen en het project Jong Diemen op de Radar/Jongeren in Beeld. Naast deze ontwikkelingen hebben wij in overleg met Welzijn Diemen besloten de activiteiten van diverse partijen in het Huis van de Buurt niet meer op factuurbasis te betalen, maar te verstrekken als subsidie. Per saldo gaat het om een wijziging van € 103.000 die geen budgeteffect heeft voor de begroting.

Stichting Vluchtelingenwerk

In januari 2022 is de Wet inburgering 2021 (Wi2021) in werking getreden. Met het inwerking treden van de Wi2021 komt de regie rond het inburgeren weer bij de gemeente te liggen. Veel taken en verantwoordelijkheden voeren we zelf uit. Een nieuw beleidskader

voor deze nieuwe rol is vastgesteld door college in december 2021. De maatschappelijke begeleiding van statushouders blijft een vast onderdeel. Hiervoor blijven we samenwerken met Vluchtelingenwerk, die voor dit onderdeel gesubsidieerd worden. We hanteren dezelfde subsidieopzet: een structureel basisdeel (om het voortbestaan en locatie van de organisatie te garanderen) en een 'plusdeel' afhankelijk van het aantal statushouders dat wordt begeleid. Voor het begeleiden van statushouders worden ook met de Wi2021 budget beschikbaar gesteld vanuit het Rijk.

Nieuwe Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. Hiervoor ontvangen we budgetten van het Rijk. Het budget bestaat uit een structureel uitvoeringsbudget en een SPUK voor het inburgeringsaanbod. Begin 2022 is duidelijk geworden dat er meer middelen beschikbaar komen voor een onderdeel van het inburgeringsaanbod: de onderwijsroute. Voor Diemen is dat in 2022, € 26.000. Dit budget is van te voren niet begroot en is een voorschot op basis van het aantal inwoners. Bij de definitieve afrekening vindt een herverdeling van de middelen plaats. Dit bedrag komt bovenop de begrote middelen en mogen besteed worden aan de inkoop van de onderwijsroute én aan voorzieningen voor de doelgroep totdat zij kunnen instromen in de onderwijsroute.

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

De doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) is opnieuw uitgesteld, nu naar 1 januari 2024. Dat betekent dat vanaf die datum de middelen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor nieuwe cliënten naar de individuele gemeenten worden overgemaakt en niet naar de centrumgemeente Amsterdam. Uit die middelen moet vanaf dan voor nieuwe cliënten de opvang bekostigd worden. Om te zorgen dat er voldoende opvang beschikbaar is hebben de (zorg)regiogemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn) een regioplan voor de inrichting van MOBW gemaakt. Dit regioplan is een regionale uitwerking van het Beleidsprogramma Dakloosheid van de gemeente Amsterdam. Het Beleidsprogramma en het regioplan zijn in februari 2022 aan de raad gepresenteerd. In 2022 waren er nog geen wijzigingen in de financiering van MOBW. In 2022 is een begin gemaakt met het plan om de toegang tot MOBW lokaal te organiseren en meer preventie in de regiogemeenten te organiseren.

Er was in 2022 € 10.000 gereserveerd voor ambulante preventiezorg. Dit bedrag is in 2022 niet uitgegeven.

Daklozenopvang

De problematiek van economisch daklozen inwoners blijft actueel. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld door een levensgebeurtenis als een scheiding of verlies van een baan dakloos zijn geworden, van alleenstaande ouders tot jonge mensen met een klein inkomen die nauwelijks een plekje op de woningmarkt weten te bemachtigen. Deze mensen komen niet in aanmerking voor maatschappelijke opvang omdat er geen sprake is van onderliggende ernstige problemen op het gebied van psychiatrie, verslaving of gedrag.

Het vraagstuk van opvang en preventie van economisch dak- en thuislozen is een verantwoordelijkheid die we in Amstelland gezamenlijk oppakken. We hebben het afgelopen jaar samen met Amsterdam de noodklok geluid rond het toenemend aantal economisch daklozen in onze regio. Met resultaat: het Rijk heeft 4 miljoen euro, de zogenaamde Blokhuismiddelen, beschikbaar gesteld aan de gemeente Amsterdam voor de realisatie van tijdelijke woonplekken en passende begeleiding in de vijf gemeenten van Amstelland (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn).

De middelen geven ons een kans om (regionale) plannen te ontwikkelen om (tijdelijke) huisvesting en passende begeleiding te organiseren voor economisch daklozen. De middelen zijn beschikbaar voor gesteld voor 2020, 2021 met een uitloop naar 2022. De gemeente Amstelveen is penvoerder voor deze middelen. Het bedrag blijft buiten de begroting van de gemeente Diemen.

Huisvesting vergunninghouders

Om gemeenten te ondersteunen bij het behalen van de taakstelling van te huisvesten vluchtelingen met een verblijfsvergunning zet het Rijk in op de realisatie van gemeentelijke tussenvoorzieningen. Een tussenvoorziening huisvest meerdere vergunninghouders in één woonruimte. De vergunninghouders worden uit de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) naar woonruimte binnen de gemeente (of regio) geplaatst. De vergunninghouders wachten in de tussenvoorziening nog steeds op een reguliere woning, maar verblijven niet meer in de COA-opvang. Ze maken dus geen gebruik van de reguliere sociale woningvoorraad. Bij de bestaande vormen is er sprake van tijdelijke huisvesting. Meestal is er sprake van (min of meer sobere) huisvesting waarbij de vergunninghouders lage kosten (lage huur e.d.) hebben en een beperkte "uitkering". Dat hoeft echter niet. Er zijn allerlei mengvarianten denkbaar, bijvoorbeeld wat betreft verantwoordelijkheidsverdeling, financiering en omvang. De tussenvoorziening kan ook worden gebruikt door andere doelgroepen, zoals spoedzoekers of daklozen. In 2022 heeft de gemeente Diemen geen tussenvoorziening ontwikkeld.

Flexwonen

Er is vraag naar vormen van flexibele huisvesting van statushouders, jongeren en starters, dakloze gezinnen, spoedzoekers, mantelzorgers. In de omgevingsvisie willen we hier aandacht voor vragen. In de bestaande plannen is er weinig of geen ruimte voor nieuwe vormen van flexibel wonen en bouwen. Gezien de woningnood is dit wel een onderwerp wat nader onderzoek vraagt. In 2022 is flexibele huisvesting gerealiseerd die in eerste instantie is bedoeld voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Woonlastenfonds

Het woonlastenfonds was bedoeld om een bijdrage te leveren aan de betaalbaarheid van het huren. De bedoeling was om huurders met een laag inkomen en een hoge huur huurverlaging te geven. De gemeente zou daarin bijdragen. De voorgestelde besteding is achterhaald door een wetswijziging die een huurverlaging mogelijk maakte. In 2022 zijn geen afspraken gemaakt over de besteding van de middelen.

Woonzorgvisie

De gemeente Diemen wil dat mensen zolang mogelijk zelfstandig in de eigen buurt kunnen blijven wonen. Daar worden mensen gezonder en gelukkiger van. De gemeente Diemen wil graag weten wat de omvang van de vraag is naar diverse soorten zorg en opvang in de toekomst. Of men in staat is de eigen woning aan te passen of dat men wil verhuizen naar specifieke beschermde woonvormen. We willen weten hoe de zorgbehoefte zich ontwikkelt. En we willen graag in beeld brengen wat het aanbod is, zowel het bestaande als het gewenste aanbod voor zorg binnen (intramuraal) en buiten (extramuraal) een zorginstelling.

Voor opvang en zorg werkt de gemeente samen met de zorgregio. In 2022 hebben we een aanzet voor een regionale woonzorgvisie gedaan door een regionale woonzorganalyse uit te laten voeren. De woonzorganalyse is bekostigd uit de Blokhuismiddelen. Het begrote bedrag om externe kennis en capaciteit in te zetten voor het opstellen van een woonzorgvisie op maat voor Diemen van € 20.000 is niet besteed.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Uniforme en integrale klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering	
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden.	In 2022 is voor Jeugd en Wmo een continu cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. Cliënten vragen we naar hun ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening kort na een bepaalde gebeurtenis, bijvoorbeeld na een gesprek met de gemeente, na een aantal maanden na inzet van de ondersteuning of toekenning van de voorziening of na een tussentijdse of eindevaluatie. Het continu cliëntervaringsonderzoek vervangt de reguliere cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo waarbij alle cliënten één keer per jaar op hetzelfde moment werden bevraagd
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze.	In het beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 is vastgelegd hoe monitoring en evaluatie plaatsvindt. Er zijn met de transformatiecommissie indicatoren besproken om kwantitatief en kwalitatief zicht te houden op de werkwijze
Subdoel 1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar	
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties.	In 2022 hebben verschillende organisaties onafhankelijke cliëntondersteuning geboden, zoals MEE, Markant en MaDi Diemen. In 2022 zijn er extra spreekuren gedraait door Markant en heeft bij MaDi Diemen de pilot Voorportaal gelopen
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger.	De lijnen tussen de onafhankelijke cliëntondersteuners en het sociaal team Diemen, team sociale zaken, team Wmo en netwerkpartners zijn kort. Ze weten elkaar goed te vinden
Subdoel 1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt	
1.3.1 - Trainen van alle medewerkers in het Brede HOED Netwerk in het voeren van het brede gesprek.	Deskundigheidsbevordering wordt ingezet wanneer dat nodig is. Het voeren van het brede gesprek is inmiddels een vereiste
1.3.2 - Het ontwikkelen van een uniforme vragenlijst.	Er is gewerkt met een integraal perspectiefplan voor jeugdigen/gezinnen. Het blijkt een waardevol instrument om breed in gesprek te gaan
Subdoel 1.4 - Integrale klantbenadering (er wordt gestreefd naar zo min mogelijk ondersteuners rondom een gezin. Partijen werken samen en zijn op de hoogte van elkaars werk; de vraag gaat door het loket en niet de klant)	
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen.	Er is gewerkt met een integraal perspectiefplan voor jeugdigen/gezinnen. Het blijkt een waardevol instrument om breed in gesprek te gaan
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED team (multiprobleem-aanpak).	Het doorontwikkelen van het Sociaal Team Diemen heeft in 2022 vormgekregen door te werken aan binden & boeien en de OK-coaches zijn onderdeel van het team geworden
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken.	De regie-applicatie waar het sociaal team Diemen mee werkt is in 2022 werkzaam

2. Kwalitatief goede voorzieningen binnen beschikbare middelen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)	
Subdoel 2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken	
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk.	Het aanbod stond in 2022 in het teken van het meerjarenonderzoek van de welzijnsstichting om het aanbod (nog) beter te organiseren. Daarnaast is in 2022 het aanbod weer opgestart zoals voor de coronatijd. Het aanbod voor jongeren en aanbod in de Beukenhorst hebben meer aandacht gekregen.
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt.	Met de website Diemen voor elkaar kunnen vrijwilligers hun diensten aanbiden en inwoners hun hulpvraag plaatsen. Ook zijn er regelmatig bijeenkomsten om matches mogelijk te maken. De burenhulpdienst, die speciaal is voor ouderen en kwetsbare inwoners, loopt goed. In 2022 zijn de vrijwilligers van de SWD in het zonnetje gezet op de dag van de vrijwilliger.
Subdoel 2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte	
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen.	Met zorgaanbieders is in 2022 regelmatig overleg geweest op cliënt- en contractniveau. Ook het gebruik van voorzieningen komt daarbij aan de orde.
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken.	In 2022 is er contact geweest over de signalen met de ouderenbond, team Wmo, de Wmo raad, de ouderenadviseur en de welzijnsstichting gesproken.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
2.1.1 - Gemiddelde doorlooptijd in dagen van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen (nieuw)	57 ¹	35	70
2.2.1 - Aantal activiteiten/bereik Huizen van de buurt ²	N.v.t.	65	85
2.3.1 - Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar	NB	175	335

¹ Sinds 2019 wordt de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een melding doet bij de gemeente. Na de melding volgt een onderzoek dat kan resulteren in een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Voor 2019 werd de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doet. De begrote doorlooptijd is hier niet op aangepast. Daarnaast heeft het team Wmo in 2020 en 2021 te maken gehad met een aanhoudende grote werkvoorraad, mede door het coronavirus.

² Deze indicator is sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

3. Alle doelgroepen binnen sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering			
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij			
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
3.1 - Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	66	60	54

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Bemiddeling naar werk voor mensen die dat kunnen, en anders hulp bij sociale activering	
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school.	Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben mensen met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt met een beetje hulp wel werk kunnen vinden. Het uitkeringsbestand bestaat daardoor nu nog vooral uit mensen met een grote afstand. Door intensieve begeleiding van de P-coaches en het inzetten van op de cliënt afgestemde maatwerkoplossingen is het toch gelukt om een aantal van deze mensen naar werk te begeleiden
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijv. via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering.	Er wordt samengewerkt met diverse maatschappelijke organisaties in Diemen en Amsterdam. Arbeidsmatige dagbesteding wordt, als onderdeel van de contracten Wmo-begeleiding, aangeboden door diverse aanbieders
Subdoel 3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij	
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen.	Voor de maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden, servicetaxi (Wmo-vervoer), woningaanpassingen, hulpmiddelen en Wmo-begeleiding heeft de gemeente Diemen overeenkomsten afgesloten met diverse partijen
Subdoel 3.3 - Jeugdigen en hun ouders kunnen bij vragen over opvoeding en opgroeien in een vroeg stadium rekenen op een op hun mogelijkheden afgestemd zorgaanbod	
3.3.1 - Zorgdragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning.	Het preventieve aanbod wordt jaarlijks met de OK-coaches en verwijzers geëvalueerd. Daarbij wordt onder andere gekeken of het pakket nog steeds in de behoefte van jeugdigen en hun ouders voorziet. Ook in 2022 is door verwijzers en aanbieders creatief ingesprongen op situaties n.a.v. de coronapandemie en is extra aandacht geweest voor de thuissituatie en veranderende ondersteuningsvragen van jeugdigen en hun ouders
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen.	Binnen het pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning voor jeugdigen en hun ouders is veel oog voor een zo licht en laagdrempelig mogelijk aanbod. Hieronder vallen onder andere het kinderwerk en het jongerenwerk, de spelinlopen, de kinderkringen en vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen. De OK-coaches bieden laagdrempelige hulp aan ouders en kinderen op de basisscholen. De praktijkondersteuners GGD Jeugd bieden bij de huisartsenpraktijken in Diemen laagdrempelige hulp aan jongeren met mentale gezondheidsproblemen. Een aantal trainingen is in 2022 verplaatst van inkoop naar de OK-coaches om op die manier te zorgen voor een laagdrempeligere beschikbaarheid

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
3.1.1 - Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar (verplicht)	867	900	776,8
3.1.2 - Aantal mensen geplaatst op een beschut werken plek	4	5	4
3.1.3 - % netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben (verplicht)	68,7%	68%	70,9%
3.1.4 - Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	340	400	411
3.1.5 - Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	116	120	124
3.1.6 - Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 10.000 inwoners (verplicht)	81	90	157 ³
3.1.7 - aantal inwoners met Stadspas ⁴	N.v.t.	3200	3200
3.1.8 - Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in Diemen ⁴	N.v.t.	N.B.	1,6%
3.1.9 - Aantal huishoudens met bijstand ten opzichte van de Metropool Regio Amsterdam (3.1.4 Werkloosheid in Diemen ten opzichte van Metropool regio Amsterdam) ⁴	N.v.t.	N.B.	Diemen 1,6% Groot-Amsterdam 3,6%
3.3.1 - % Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter (verplicht)	Nvt	1%	1%
3.3.2 - Kinderen in uitkeringsgezin (verplicht)	5%	5%	5%
3.3.3 - Melding kindermishandeling (verplicht)	478	1000	267
3.3.4 - % Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen (verplicht)	Nvt ⁵	5,5%	-
3.3.5 - % Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen (verplicht)	2%	1%	1% ⁶
3.3.6 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	7,6%	8,5%	7,2% ⁷
3.3.7 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	4,7	1%	0,5%
3.3.8 - % jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht)	0,2%	0,5%	0,2% ⁷
3.3.9 - % bereik van kinderen via consultatiebureau en jeugdgezondheidszorg ⁴	N.v.t.	N.v.t.	N.n.b.

³ Sinds 2022 is de indicator op waarstaatjegemeente.nl gewijzigd van 'Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 10.000 inwoners' naar 'Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 1000 inwoners'. Het weergegeven aantal onder realisatie 2022 betreft het aantal cliënten per 1000 inwoners.

⁴ Deze indicator is sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

⁵ Deze verplichte indicator is komen te vervallen.

⁶ Dit percentage is het meest recente beschikbaar via "waarstaatjegemeente.nl" uit 2021.

⁷ Het percentage heeft betrekking op het eerste halfjaar van 2022.

4. Inwoners maken optimaal gebruik van hun (zorg)netwerk en ondersteunen elkaar

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Meer mensen helpen elkaar	
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant.	Met de inloopsprekuren, respijtzorg, informatie, advies en het waarderen van de mantelzorgers wordt door Markant op allerlei manieren vormgegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers
Subdoel 4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk	
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in één plan.	In de werkwijzen van de gemeente wordt in het plan altijd stilgestaan bij wat mensen met het eigen netwerk kunnen en/of nodig met ondersteuning van een professional
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen.	Basisscholen in Diemen bieden zelf kinderkringen aan. Daarnaast zijn er in 2022 drie groepen puberkringen actief en één groep kleurrijke ouderkringen. In de kinderkringen en puberkringen kunnen jeugdigen onder begeleiding met elkaar praten over alles wat hen bezighoudt. De kleurrijke ouderkringen zijn voor (anderstalige) ouders met een klein sociaal netwerk om de taal te oefenen, sociale contacten op te doen en met elkaar in gesprek gaan over opvoedingsvragen en alles wat hen bezighoudt als ouder in een voor hen nieuw land
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals School's cool.	In 2022 heeft School's cool in Diemen 24 kinderen ondersteund in de overgang van het PO naar het VO door middel van een mentoraatsprogramma. Ook werden er 10 leerlingen van de vierde klas van het VMBO door een vrijwilliger begeleid in de overstap naar het MBO. Tenslotte ondersteunden vrijwilligers van Home-Start Combiwel 21 gezinnen met jonge kinderen met een hulpvraag
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen.	Communitybuilding is ondergebracht bij de SWD. De communitybuilder heeft onder andere de opdracht om mensen te ondersteunen met inwoners uit de buurt

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
4.2.3 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's.	52	45	55

5. Alle inwoners hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psycho-sociale klachten	
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen.	Er zijn cursussen aangeboden gericht op preventie en angst, stress en depressie. Deze zijn vooral gericht op volwassenen en studenten. Ook de cursus 'Zorg de Baas' is georganiseerd voor mantelzorgers, waarin mantelzorgers geholpen worden om te leren omgaan met zorg die ze verlenen
5.1.2 - Inzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid.	In 2022 is de consulent Eenzaamheid en Verbinding begonnen om uitvoering te geven aan het actieplan Eenzaamheid
Subdoel 5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl	
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen.	De SWD voert bewegingsactiviteiten uit, waarbij in het bijzonder is gekeken naar de wijken waar mensen met een lage SES wonen. Daarnaast is er nog ingezet op specifiek bewegingsaanbod voor ouderen door Meer bewegen voor Ouderen (MBvO)
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen.	Op scholen zijn trainingen gegeven op het gebied van o.a. weerbaarheid, sociale vaardigheden en echtscheiding. De OK-coaches spelen hierin een belangrijke rol. Ook de Jeugdverpleegkundigen van de GGD spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het doorverwijzen van jeugdigen en hun ouders bij (risico op) ongezond gewicht. Onder andere naar een gecombineerd programma van diëtist en fysiotherapeut. Tot slot is er het beweegprogramma "Moeders in Beweging" en een preventief voorschools programma voor kinderen tot 4 jaar
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk.	De GGD Amsterdam voert het programma 'Gezonde School' uit in het basisonderwijs van gemeente Diemen. In 2022 hebben vijf basisscholen deelgenomen aan het programma Gezonde School, waarbij scholen gebruik hebben gemaakt van de subsidie om extra aandacht te besteden aan gezondheidsbevordering en preventie op het gebied van onder andere gezonde voeding, beweging en (mentaal) welzijn. Ook de opvoedadviseur van de GGD Jeugdgezondheidszorg geeft (ouder)voorlichtingen op basisscholen. Tot slot werken de kinder- en jongerenwerkers van Welzijn Diemen samen met de GGD, kinderfysiotherapeuten en voedingsdeskundigen om een gezonde leefstijl bij kinderen te bevorderen
Subdoel 5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik	
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop.	In het kader van de huidige drank-, en horecaverordening en het preventie- en handavingsplan alcohol zijn uitgangspunten vastgelegd inzake de handhaving
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik.	Vroegsignalering vindt plaats via de verslavingsconsulent die aanwezig is in de huisartsenpraktijken in Diemen Noord en Zuid. Voorlichting en contact vindt plaats op casusniveau
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren.	Drugsgebruik komt onder andere ter sprake in de puberkring (voor pubers) en de pubercursus (voor ouders)

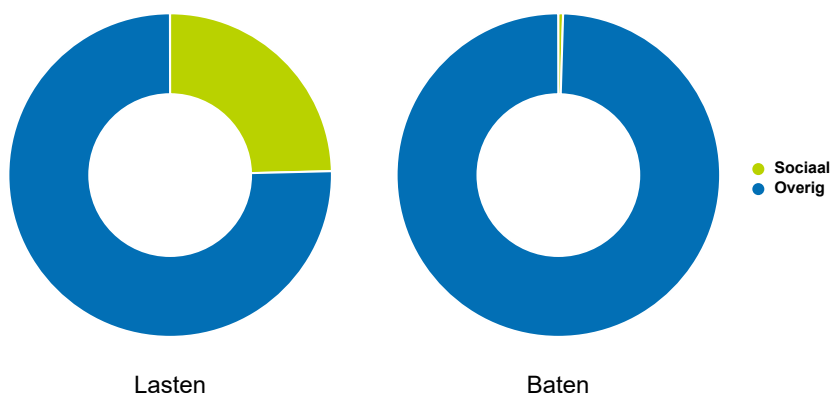
Prestatie-indicatoren ⁸	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
5.1.1 - Mate van eenzaamheid	-	45	40%
5.1.2 - % Aantal psychosociale klachten	-	6%	6%
5.1.3 - Aantal trajecten Welzijn op Recept	-	10	15
5.2.1 - % kinderen en jongeren dat een uur per dag beweegt (Jeugdgezondheidsmonitor)	-	44%	44%
5.2.2 - % goed ervaren gezondheid	-	80%	82%
5.2.3 - % tevredenheid over de leefomgeving	-	90%	90%
5.2.4 - Mate van deelname bewegingsaanbod van Welzijn Diemen	-	500	495 ¹
5.2.5 - % volwassenen dat een uur per dag beweegt	-	70%	70%
5.2.6 - Mate van overgewicht	-	40%	42%
5.2.7 - Aantal activiteiten / bereik buursportcoaches	-	11 /100 per week	14/215 per week
5.3.1 - Mate van genotsmiddelengebruik: • Roken • Alcohol • Drugs	-	15 % 13 % 40%	17% 11% 40%
5.4.1 - Aantal activiteiten georganiseerd in het kader van diversiteitsbeleid	-	8	9

⁸ 495 bezoekers per week nemen deel aan bewegings- sport activiteiten van de SWD. Deze indicatoren zijn sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Sociaal	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-21.524	-21.604	-23.224	-23.277	-53
Structurele baten	467	354	256	418	162
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	64	64
Saldo Structureel	-21.057	-21.250	-22.968	-22.795	173
Incidentele lasten	-504	-365	-872	-512	360
Incidentele baten	202	-	145	6	-139
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	43	-	438	13	-425
Saldo Incidenteel	-259	-365	-289	-493	-204
Saldo van de baten en lasten	-21.316	-21.615	-23.257	-23.288	-31

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Inburgering

In januari 2022 is de Wet Inburgering 2022 in werking getreden, waarbij de gemeente de regierol krijgt over het inburgeringsproces. De prioriteit van consulenten en beleid ligt bij het uitvoeren van de omvangrijke nieuwe taken van deze nieuwe wet. Tegelijkertijd vroeg de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, opvang van asielzoekers in de zomer en de energietoeslag direct aandacht van alle betrokken collega's. De ondertussengroep is hierdoor het afgelopen jaar minder in beeld geweest. Om zowel de nieuwe taken, als de ondertussengroep goed van dienst te zijn, kijken we op dit moment naar meer capaciteit bij de uitvoering. Het over te hevelen budget kan daar goed voor worden ingezet. Het gaat om incidentele budgetten van € 144.000 en € 76.000.

Woonzorgvisie

In 2022 hebben we een aanzet voor een regionale woonzorgvisie gedaan door een regionale woonzorganalyse uit te laten voeren. De woonzorganalyse is bekostigd uit de Blokhuismiddelen. Dat zijn middelen die door het rijk beschikbaar zijn gesteld. Het begrote bedrag om externe kennis en capaciteit in te zetten voor het opstellen van een woonzorgvisie op maat voor Diemen van € 20.000 is niet besteed. In 2023 willen we alsnog een woonzorgvisie op stellen. Daarvoor willen we hulp inhuren die capaciteit en kennis bijdraagt.

Programma Grip op Sociaal Domein

Het programma Grip op Sociaal Domein is gestart in september 2021. Doordat het programma later startte eindigt het programma ook later. Dit zal medio 2023 zijn. In 2021 is niet het volledige budget van € 143.000 ingezet. Er resteerde een budget van € 108.000. In de 4e kwartaalbrief 2022 is een deel van het resterende budget uit 2021 (€ 50.000) alsnog toegevoegd aan het budget in 2022. In de vierde kwartaalbrief is aangegeven dat de overige € 58.000 nodig zijn voor 2023. In 2022 was er een initieel een nieuw budget van € 185.000 beschikbaar. Daar is later (zie hierboven) € 50.000 aan toegevoegd. Totaal dus een budget van € 235.000. Uiteindelijk is er € 165.000 besteed aan het programma. Voorstel is het resterende budget € 70.000 over te hevelen naar 2023. In de 1e kwartaalbrief 2023 is hiervoor een budgetaanvraag gedaan.

Eenzaamheid ouderen

Voor de uitvoering van de 'Aanpak tegen Eenzaamheid' is nog budget van € 36.000 beschikbaar van 2022 om in te zetten in 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 is een aanvraag gedaan om dit resterende budget over te hevelen naar 2023 zodat er verder uitvoering gegeven kan worden aan de 'Aanpak tegen Eenzaamheid'.

Steunimpuls voor mensen in financiële problemen

In 2022 hebben we middelen ontvangen als gevolg van de parlementaire onderzoekscommissie kinderopvangtoeslagaffaire (POK-middelen). Deze middelen zijn bedoeld voor mensen in kwetsbare posities. Als gevolg van de enorme inflatie en toegenomen energieprijzen zijn zorgen ontstaan over een groep mensen waar de bestaanszekerheid onder druk staat.

In de 4de kwartaalbrief 2022 is vermeld dat de € 231.000, beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering van de 'steunimpuls voor mensen in financiële problemen'. Omdat de besteding van de middelen pas in 2023 plaatsvinden, stellen wij voor deze over te hevelen naar 2023.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
760124 Verhuizing woonunits - incl. btw	150	19	131	I
760123 Tijdelijke woonunits vluchtelingen	4.250	4057	193	I

Toelichting investeringen:

- 760124 - De 30 flexwoningen (zie hieronder) zullen op termijn moeten verhuizen van de locatie Bergwijkdreef naar een locatie elders in Diemen. Daarvoor is reeds een voorbereidingskrediet door de raad verstrekt. In 2023 lopen deze werkzaamheden door.
- 760123 - In het voorjaar van 2022, na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, zijn in allerijl 30 flexwoningen (modulaire woningen) aangeschaft. Deze staan inmiddels aan de Bergwijkdreef op het terrein van De Key en worden bewoond door huishoudens uit Oekraïne. De raad heeft hiervoor in 2022 een bedrag van € 4,25 miljoen krediet verstrekt. Inmiddels gaat het project in afronding. Wat resteert zijn enkele kleine werkzaamheden rondom de gebouwen en op termijn (wanneer de flexwoningen worden verplaatst naar een volgende locatie in 2024), het terugbrengen van het terrein van De Key naar de oorspronkelijke staat. Hiervoor is reeds aanvullend een krediet van € 150.000 benodigd. Dit budget is inmiddels in de 1e kwartaalbrief 2023 toegekend.

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog

Doelstellingen in één oogopslag

